

**NITTEDAL
KOMMUNE**

KUNNSKAPSGRUNNLAG TIL PLANSTRATEGI 2024-2027

UTKAST PR. 03.04.2024

Innhold

1. Innledning.....	4
1.1 Leseveiledning.....	4
2. Det er godt å leve i Nittedal	5
3. Befolkningsutvikling.....	6
4. Økonomisk bærekraft og forutsetninger	9
5. Samfunns mål - Vi bidrar til god helse og livskvalitet	11
5.1 Helse og velferd i sterk utvikling	11
5.2 Målrettet folkehelsearbeid	12
5.3 Boligtypeprogrammet må styrkes og videreutvikles	12
5.4 Avlastning til pårørende med stor omsorgsbyrde	12
5.5 Møte en krevende utvikling på sosialområdet	12
5.6 Bosettingsarbeidet må styrkes	13
5.7 U-NIT/ungdomsklubbene	13
5.8 Tjenester for barn, unge og familier er vesentlig forebyggende tiltak	14
5.9 Barnevern – økende bekymring og økte utgifter.....	14
6. Samfunns mål - Vi gir god utdanning.....	15
6.1 Tidlig innsats - spesialundervisning og spesialpedagogisk støtte.....	15
6.2 Ressurser og kompetanse i skole og barnehage.....	15
6.3 Trivsel i skolen	16
7. Samfunns mål - Vi utvikler bærekraftige tettsteder	17
7.1 Sentrumsutvikling	17
7.2 Utvikle bærekraftig tettsteder i hele kommunen	17
7.3 Å balansere mellom vekst og vern	18
7.4 Være en tydelig aktør i næringslivet	18
7.5 Omfattende oppdatering av planverket	18
7.6 Stort etterslep på vedlikeholdet av veiene våre	19
7.7 Rent vann, stabil vannforsyning, gode og dimensjonerte avløpsløsninger og rensing	19
8. Samfunns mål - Vi ivaretar klima, miljø og natur	20
8.1 Bærekraftig klima-, natur og miljøforvaltning.....	20
8.2 Bringe vassdrag tilbake til sin naturlige økologiske tilstand.....	21
8.3 Klimautfordringer og strengere krav fra myndighetene	21

9. Samfunns mål - Vi skaper fremtiden sammen	22
9.1 Samskaping som metode for å øke kapasitet i samfunnet	22
9.2 Engasjement, samarbeid og samskaping mot kommune 3.0	22
9.3 Økt digitalisering og IKT samarbeid	23
9.4 Tydelig kommunikasjon og invitere inn	23
10. Mot en bærekraftig organisasjon	24
10.1 Konkurransen om arbeidskraften	24
10.2 Kommuneøkonomien blir strammere	25
10.3 Høy endringstakt og økende krav til kompetanse	25
10.4 Alt som kan bli digitalisert – vil bli digitalisert	25
11. Samfunnssikkerhet og beredskap	26
11.1 Kommunal beredskap	26
11.2 Et risikobilde i stadig endring	26

1. Innledning

Dette dokumentet gir oversikt over viktige utviklingstrekk og utfordringer for Nittedal kommune. Intensjonen er ikke å være uttømmende når det gjelder kommunens utfordringer, men har som mål å gi en felles forståelse for hvilke utfordringer og muligheter kommunen står ovenfor som samfunnsutvikler, tjenesteyter og organisasjon i årene fremover. Innholdet i dette dokumentet skal legge til rette for en kunnskapsbasert styring og utvikling av kommunen og danner grunnlaget for å kunne vurdere og prioritere kommunens overordnede strategiske planbehov for planperioden 2024-2027. Konkretisering av planoppgavene skjer i Planstrategidokumentet som vil bli behandlet av kommunestyret i løpet av 2024.

Folkehelseoversikten er lovfestet i folkehelseloven og inngår som del av kunnskapsgrunnlaget til planstrategien. Folkehelseloven pålegger kommunen å holde oversikt over innbyggernes helsetilstand og lokale faktorer som påvirker denne. Hvert fjerde år skal denne oversikten presenteres skriftlig. [Folkehelseoversikten](#) er tilgjengelig på kommunens nettside.

1.1 Leseveiledning

Innholdet i utfordringsnotatet er i hovedsak en sammenfatning av kommunens allerede eksisterende grunnlagsdokumenter som kommuneplanens samfunnsdel og budsjett og økonomiplan. De er behandlet i råd og utvalg, og vedtatt av kommunestyret.

Dokumentet består av 12 kapitler, inkludert «Innledning» og de tre kapitlene om «Det er godt å leve i Nittedal», «Befolkningsutvikling» og «Økonomisk bærekraft og forutsetninger» som gir bakgrunn og kontekst for utfordringsbildet. Videre er dokumentet og våre viktigste utfordringer strukturert etter våre fem samfunns mål og to organisasjonsmål. Ettersom samfunnssikkerhet og beredskap er mål- og sektorovergripende har kommunen valgt å presentere dette som eget kapittel i dokumentet.

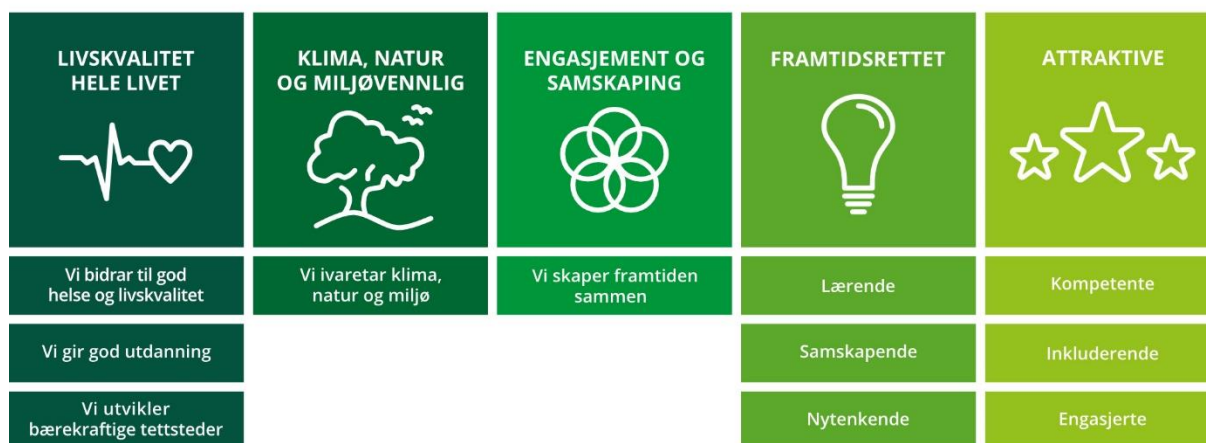
2. Det er godt å leve i Nittedal

Kommuneplanens samfunnsdel, vedtatt i januar 2023, med sin nylig implementerte målstruktur, er det overordnede styringsdokumentet for Nittedal kommune, og påvirker alle som bor og jobber i kommunen. Planen angir den overordnede retningen og beskriver den langsiktige utviklingen for kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel er derfor retningsgivende for arbeidet med kommunal planstrategi i Nittedal.

Alle kommunens handlinger skal bygge opp under målbildet «Det er godt å leve i Nittedal». I kommuneplanen er det definert tre satsingsområder, fem samfunns mål og 37 delmål som gir oss retning i arbeidet mot målbildet.

Satsningsområde	Samfunns mål	Delmål
Livskvalitet hele livet	1. Vi bidrar til god helse og livskvalitet	16 Delmål
	2. Vi gir god utdanning	
	3. Vi utvikler bærekraftige tettsteder	
Klima-, natur- og miljøvennlig	1. Vi ivaretar klima, natur og miljø	11 Delmål
Engasjement og samskaping	1. Vi skaper framtiden sammen	10 Delmål

Det er godt å leve i Nittedal

Våre valg og handlinger styres av disse fem bærekraftsmålene fra FN

3. Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen i Nittedal påvirker både den løpende tjenesteytingen og investeringsbehovet i kommunen, samt det økonomiske handlingsrommet både på utgifts- og inntektssiden. Virkningen av befolkningsvekst avhenger av utviklingen i de ulike aldersgruppene, siden det er stor forskjell i behovet for kommunale tjenester for barn, voksne og eldre.

Gode prognoser om befolkningsutviklingen i forhold til vekst, alderssammensetning og lokalisering er av avgjørende betydning for å dekke innbyggernes fremtidige behov for tjenester og å kunne planlegge og bygge ut gode og effektive tilbud til befolkningen. Til befolkningsframskrivingene i Nittedal benytter vi dataprogrammet KOMPAS hvor historiske data om flytting (både intern og ekstern flytting), dødelighet og samlet fruktbarhet inngår.

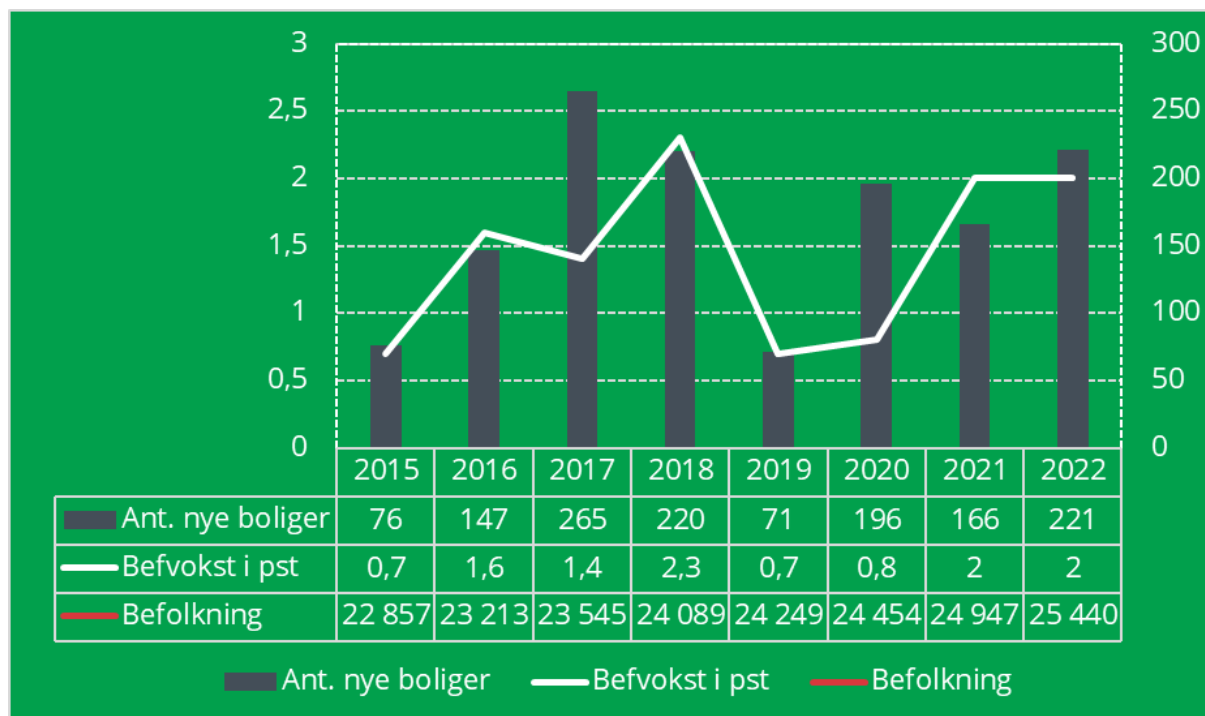
Dette kombineres med utarbeidelsen av et boligprogram hvor man anslår antall nye boliger i årene som kommer. Anslaget er utformet på bakgrunn av avsatt boligareal i kommuneplanens arealdel, konkrete forslag til utbyggingsprosjekter, innsendte byggesøknader og kontakt med utbyggere for hvilke utbyggingsplaner de har for årene som kommer. Det er betydelig usikkerhet knyttet til framtidig boligvekst, ikke minst i forhold til den generelle samfunnsutviklingen og markedssituasjonen.

En annen faktor som det er knyttet betydelig usikkerhet til framover, er hvordan fruktbarheten vil utvikle seg. I løpet av de siste 12-13 årene har fruktbarheten falt fra over 2,1 til ca. 1,6 for Nittedal kommune (gjennomsnittstall for antall fødte barn pr. kvinne). Nedgangen er en nasjonal trend, tallet for Norge falt fra 1,55 i 2021 til 1,41 barn per kvinne i 2022. Det er en kraftig nedgang, og det laveste som noen gang er målt i Norge. Nedgang i fruktbarhet slår direkte inn på veksten i antall barn, og dermed barnehagebehovet og deretter skolebehovet. I framskrivingene har vi lagt til grunn en fruktbarhet som i 2022 på vel 1,6.

Usikkerhet i befolkningsprognoser blir større jo lenger ut i framskrivingsperioden man kommer. Variasjoner i befolkningsveksten henger sammen med veksten i nye boliger. Sterk boligvekst innebærer sterkere befolkningsvekst, og vice versa. I tabellen under vises befolkningsveksten og antall nye boliger slik det har vært i perioden 2015-2022.

For 2022 var det en nettotilgang på 196 nye boliger, slik at samlet antall boliger pr 31.12.2022 er 10 227 boliger i Nittedal. Dette innebærer at det i gjennomsnitt bor 2,48 personer pr bolig, noe som tilsvarer 404 boliger pr 1000 innbyggere.

BEFOLKNINGSVEKSTEN OG ANTALL NYE BOLIGER I PERIODEN 2015-2022.

Befolkningsframskrivinger for ulike aldersgrupper

Nedenfor presenteres tabell for prognosene for befolkningsutvikling for de ulike aldersgruppene, samt noen vurderinger. Her fremkommer det blant annet hvordan befolkningen kan utvikle seg mot 2035, under forutsetning av årlig realisering av nye boliger slik det er anslått i boligprogrammet. Det er ventet en svært lav boligvekst i 2024 og 2025, noe som vil påvirke den samlede veksten betydelig, og dermed også inntektene til kommunen.

Alder\År	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0-5 år	1 736	1 743	1 733	1 743	1 731	1 781	1 821	1 864	1 895	1 908	1 915	1 918	1 929
6-12 år	2 421	2 462	2 447	2 440	2 488	2 449	2 479	2 539	2 565	2 584	2 606	2 603	2 640
13-15 år	1 225	1 131	1 109	1 109	1 114	1 155	1 149	1 141	1 108	1 119	1 146	1 171	1 165
16-19 år	1 342	1 406	1 450	1 502	1 507	1 475	1 466	1 457	1 516	1 502	1 472	1 485	1 461
20-39 år	5 892	5 789	5 755	5 773	5 823	6 033	6 203	6 366	6 411	6 400	6 386	6 366	6 413
40-66 år	9 853	9 885	9 952	10 056	10 150	10 281	10 406	10 535	10 662	10 749	10 782	10 820	10 903
67-79 år	2 448	2 451	2 483	2 463	2 536	2 585	2 660	2 724	2 849	2 939	3 050	3 154	3 248
80-89 år	829	929	991	1 076	1 106	1 168	1 204	1 249	1 247	1 255	1 264	1 262	1 274
90 år +	136	145	145	162	179	186	199	216	220	245	272	309	328
Bef i alt	25 882	25 941	26 064	26 324	26 633	27 113	27 586	28 090	28 473	28 701	28 894	29 089	29 360
Årlig befv.vekst	1,7	0,2	0,5	1,0	1,2	1,8	1,7	1,8	1,4	0,8	0,7	0,7	0,9
Boligprogram	299	19	71	147	205	286	275	269	213	144	123	124	173

KILDE: KOMPAS

Framskrivingene viser at den årlige veksten varierer med anslag for boligveksten. De to nærmeste årene blir det liten samlet befolkningsvekst i Nittedal. Veksten tar seg opp fra

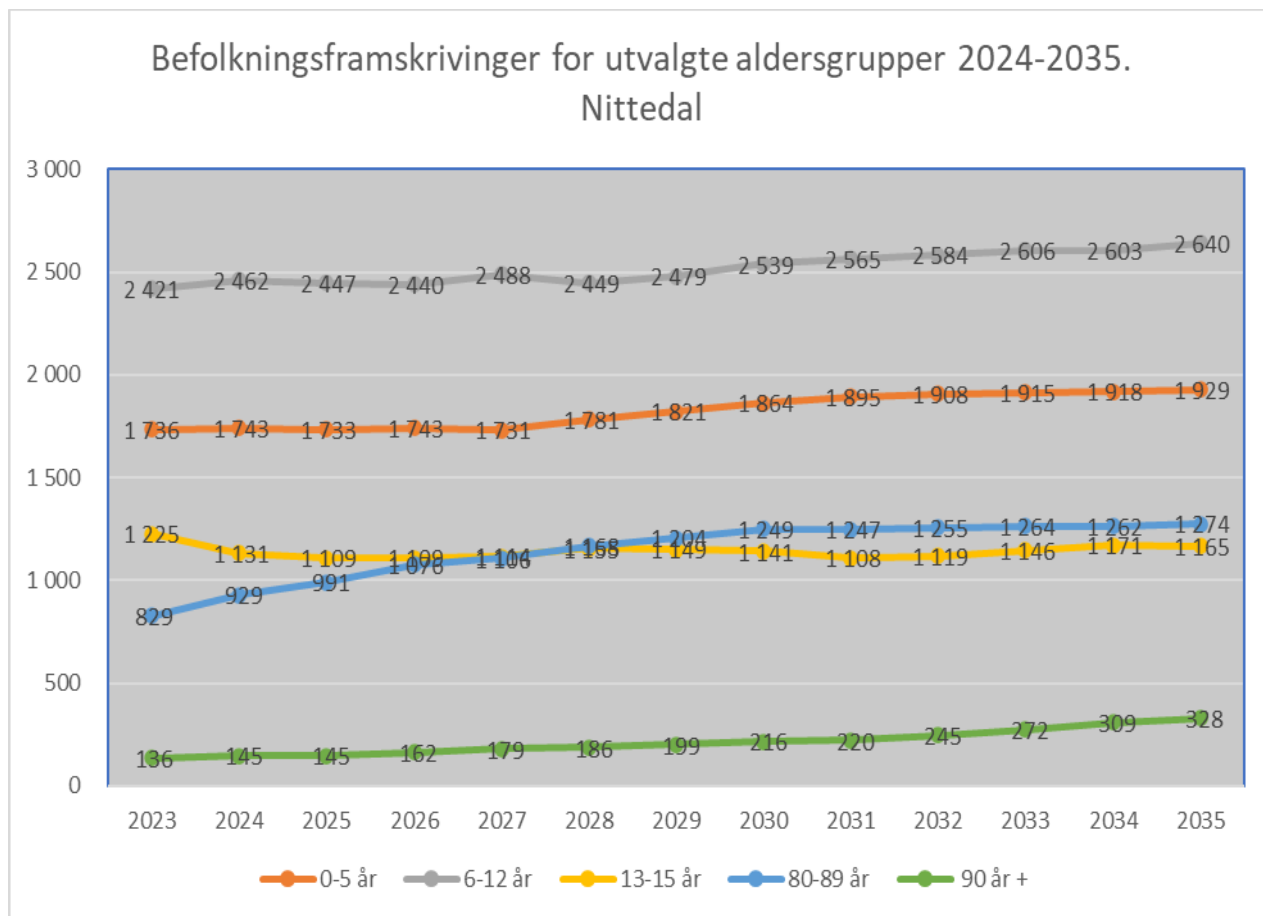
2026 og utover, og hvor antall innbyggere kan nærme seg 30.000 i 2035. Gjennomsnittlig årlig vekst for perioden er 1,1 pst.

Et i øyenfallende trekk i framskrivingene er at veksten for barn og unge i barnehagealder og i grunnskolealder fram mot 2030 er tilnærmet lik null. Fra 2030 og utover mot 2035 tar veksten seg noe opp for disse gruppene, slik at samlet sett har både antall barn i barnehagealder og i barneskolen økt med om lag 200 hver for begge disse aldersgruppene. Når det gjelder antall barn i ungdomsskolealder vil antallet kunne være noe lavere enn ved inngangen til framskrivingsperioden. Utviklingen i antall flytninger/innvandrere varierer fra år til år og påvirker både samlet folketall, men også antall barn og unge. Vi er nå inne i en periode med økt antall flyktninger, noe som også vil påvirke antall barn og unge i Nittedal.

Befolkningen i yrkesaktiv alder (20-66 år) vil ha en forholdsvis jevn, men ikke sterk vekst utover i framskrivingsperioden.

Når det gjelder utviklingen i antall eldre er det særlig veksten i gruppen 90 + som peker seg ut. Antall eldre 90 + vil kunne øke med nær 240 pst fra 136 til 328 personer. Også antall eldre mellom 67 år og 90 år vil oppleve en ikke ubetydelig vekst.

I diagrammet under er veksten i antall personer for utvalgte aldersgrupper for perioden 2024-2035 fremstilt visuelt (faktiske tall for 2023).

KILDE: KOMPAS

4. Økonomisk bærekraft og forutsetninger

Nittedal kommune har en solid økonomi. Kommunen er en vekstkommune og stadig flere har lyst til å bosette seg innenfor kommunens grenser. Kommunen har de siste årene hatt et positivt resultat, og har kunnet avsette midler til disposisjonsfondet. Dette kan man nå tære på dersom det skulle bli mer krevende tider fremover. Samtidig har kommunen investert betydelig i bygg og anlegg de siste årene, og har nå en gjeld som er noe høyere enn måltallet.

På den andre siden, budsjetterer nå kommunen med et merforbruk, og planlegger å bruke av disposisjonsfondet i 2024. Dette er ikke bærekraftig over tid. Når kommunen nå går i gang med planstrategien, må vi ha tilnærmingen å identifisere de oppgavene vi ikke løser godt nok i dag, og se om vi kan løse de på en bedre måte, i tillegg til nye tiltak som bidrar til at vi når kommunens overordnede målsetninger. Slik det ble omtalt i budsjett- og økonomiplan for 2024-2027, er ikke dette et ideelt tidspunkt å gå i gang med store nye investeringer ettersom det er økte renter fra sentralbanken, men et godt tidspunkt for å planlegge og utrede fremtidige investeringer.

Planarbeid er viktig for at vi som kommune skal få en økt kunnskap om de utfordringene som vi står i. Samtidig skal planarbeidet generere forslag til tiltak og investeringer, begge deler med økonomiske konsekvenser. Kommunen har begrenset med ressurser, så det å finne balansegangen med å utarbeide de riktige planene er sentralt.

[Perspektivmeldingen](#), [generalistkommuneutvalget](#) og vurderinger fra [Teknisk beregningsutvalg](#) peker på utfordringer som landet og kommunesektoren står ovenfor. Det pekes på internasjonale rammebetingelser, utenforskap, klimaendringer, endringer i befolkningen og arbeidslivet og endrede økonomiske forutsetninger. For å møte dette pekes det på et innovasjonsbehov og omstillingsbehov i kommunene for å bedre tjenestetilbudet i kommunesektoren.

Kommunen har selv pekt på fire utfordringer som

1. Konkurransen om arbeidskraften
2. Høy endringstakt og økende krav til kompetanse
3. Kommuneøkonomien blir strammere
4. Alt som kan bli digitalisert – vil bli digitalisert

Fremover står likevel kommunen med tre økonomiske handlingsregler som planarbeidet skal bidra til å oppfylle.

Målet om et **netto driftsresultat (NDR)** på 2,5 % har til formål å skape økonomisk handlingsrom gjennom å styrke fond og gi mulighet til egenkapital til investeringer. NDR er kommunens viktigste måltall.

Dersom vi når måltallet er vi i stand til å møte uforutsette hendelser og skjerme tjenesteleveransen til innbyggerne. Netto driftsresultat er driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag, og viser hva kommunen sitter igjen med til avsetninger

og investeringer. Positivt netto driftsresultat er ikke et overskudd, men har et formål som skaper handlingsrom og egenkapital til investeringer. Netto driftsresultat beregnes i % av driftsinntektene.

Disposisjonsfond er kommunens oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter. Midlene stammer fra positive netto driftsresultater som ikke gjennom vedtak er bundet til særskilte formål. Disposisjonsfond beregnes i % av driftsinntektene.

Målet med disposisjonsfond på 8 % av driftsinntekter har til formål å styrke det økonomiske handlingsrommet og håndtere uforutsette endringer i aktivitet i kommunen. Driftsinntekter er her eksklusiv selvkostområdet.

Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til inntekter. Dersom en kommune har høy gjeldsgrad, fører dette til høye årlige utgifter til avdrag og renter i lang tid fremover. Det betyr at en mindre del av inntektene er igjen til tjenesteleveranse og fremtidige investeringer, og handlingsrommet blir mindre. Gjeldsgraden beregnes i % av driftsinntektene. Gjeldsgraden i 2022 er på 95 % som er høyere enn måltallet på 75%.

5. Samfunnsmål - Vi bidrar til god helse og livskvalitet

Delmål som skal vurderes i planstrategien:

- ❖ Alle har like muligheter til å leve aktive liv, og det er lett for innbyggerne å ta valg som fremmer helse og livskvalitet
- ❖ Alle innbyggere tar ansvar for eget liv, og får hjelp til å ta vare på fysisk og psykisk helse. Kommunen legger til rette for mestring av bo og levekår
- ❖ Fritidstilbudet er godt og variert i hele Nittedal
- ❖ Vi har aldersvennlige lokalsamfunn som er trygge, inkluderende og tilgjengelige. Lokalsamfunnet fremmer Eldres deltakelse og bidrar til aktiv aldring.
- ❖ Vi jobber sammen med frivilligheten og næringslivet for å fremme folkehelse, inkludering og livskvalitet. Private og ideelle tilbydere av velferdstjenester kan utfylle tjenestetilbudet i kommunen for å bidra til valgfrihet og gode tjenester for innbyggerne.
- ❖ Vi prioriterer forebyggende arbeid og tidlig innsats.

«God helse og livskvalitet» angår alle innbyggere og spenner over nesten alle samfunnsområder. Det gjør målsettingen viktig, men også svært krevende. Kommunen må prioritere innsatsen på avgrensede områder og fordele tiltakene fremover i tid, dersom den skal makte å svare ut målsettingene med tilgjengelige ressurser. Utfordringer knyttet til dette samfunnsmålet er nærmere beskrevet i [folkehelseoversikten](#).

5.1 Helse og velferd i sterk utvikling

Befolkningsframskrivninger viser at Nittedal kommune, i likhet med andre kommuner, vil få en økning i andelen eldre. Det er også forventet en dobling av antall personer med demens frem mot 2040 og tredobling i 2050. Det vil ikke være nok tilgang på arbeidskraft fremover og vi merker allerede utfordringer med rekruttering av antall og kvalifisert personell i pleie og omsorg. Kommunen må endre måten vi løser oppgaver på slik at vi i fremtiden kan levere til flere med færre ressurser. Utfordringene knyttet til befolkningsutviklingen er beskrevet nærmere i kommunens [folkehelseoversikt](#).

5.2 Målrettet folkehelsearbeid

Kommunen må satse målrettet på folkehelse og identifisere og forsterke de forebyggende faktorene som i dag gjør at eldre i Nittedal trenger mindre tjenester enn i andre kommuner og styrke folkehelsen i alle aldre.

5.3 Boligtypeprogrammet må styrkes og videreutvikles

Vi må skaffe oss flere egnede boliger der eldre klarer seg selv både uten og med tjenester. Samarbeid og samskaping med aktører som skal bygge ut i lokalsentrene og på Rotnes må prioriteres slik at flere kan finne veien til boligløsninger som fremmer utvikling av aldersvennlige lokalsamfunn og en aktiv alderdom i eget hjem.

Kommunen må bygge og etablere flere og ulike botilbud til personer med demens, psykisk uhelse og rusproblematikk for å kunne levere tjenester til flere med færre ressurser.

Boligtypeprogrammet og tjenestene må sammen se på løsninger for akutte og midlertidige boliger for å ivareta ansvar rettet mot bostedsløse.

5.4 Avlastning til pårørende med stor omsorgsbyrde

Kommunen opplever en stor økning av barn og unge med behov for helse- og omsorgstjenester. Parallelt med dette er det også et økende behov for avlastning og veiledning til foreldre. I dag er denne oppfølgingen mangelfull, derfor trenger vi en satsning på tvers av sektorene for å kunne jobbe mer helhetlig rundt den enkelte familie.

Økning i antall innbyggere over 85 år, samt en framskriving av at en større del av de eldste vil ha demens, fører til at kommunen må forvente et større behov for avlastning hos de pårørende. Det er et mål at flest mulig av de eldste skal kunne bo hjemme så lenge som mulig, men da er det en forutsetning at familie og pårørende mestrer situasjonen og bevarer sitt overskudd til å yte omsorg i det daglige. Kommunen og pårørende må finne gode former for samarbeid som ivaretar både tjenestemottaker, de pårørende og kommunens behov.

5.5 Møte en krevende utvikling på sosialområdet

Det er en økning i antall brukere, og flere har sosialhjelp som hovedinntektskilde i 2023 sammenlignet med 2022. Sosialhjelpsutgiftene har stabilisert seg på et høyt nivå. Det er flere innbyggere med lavere inntekt som har behov for supplerende sosialhjelp. Lavinntekt kombinert med et samfunn som også har økning i ensomhet og dårligere

psykisk helse, utgjør en risikofaktor kommunen må ta på alvor. Status for ensomhet og psykisk helse er beskrevet nærmere i [folkehelseoversikten](#).

5.6 Bosettingsarbeidet må styrkes

Flyktningestrømmen fra Ukraina fortsetter, og det kommer også flere mennesker fra andre deler av verden til Norge med behov for beskyttelse. Kommunestyret har i 2024 vedtatt å ta imot 120 flyktninger. Flyktningetjenesten jobber aktivt med utvikling av tiltak for å kunne gjennomføre den forventede bosettingen i tråd med de vedtakene som er gjort. Den fremste utfordringen knyttet til mottak av kvoten, og potensielt flere flyktninger grunnet uroligheter globalt, er tilgangen på boliger.

For å imøtekomme denne utfordringen, er det nødvendig med tilstrekkelige ressurser og godt samarbeid mellom Flyktningetjenesten, Bolig og tjenester, Byggesak, Nav og Nittedal Eiendom KF for å sikre boligkapasitet til bosettingsarbeidet.

5.7 U-NIT/ungdomskubbene

Kommunens tilbud til ungdom via U-NIT/ungdomskubbene har en del utfordringer, særlig knyttet til lokaler/lokasjoner, bemanning og besøk.

Det finnes ikke noen egne og egnede lokaler til dette tilbudet. Tilbudet foregår i lokaler på de tre ungdomsskolene; ungdomskubbene har hver sin kveld pr. uke på hver sin ungdomsskole, juniorklubben har en kveld pr. uke og holder til på Hakadal ungdomsskole. U-NIT må ofte avlyse klubbkvelder da lokalene skal brukes av skolene. Alt utstyr til klubbene må ryddes ut og inn av lager i forbindelse med hver klubbkveld. Til dette arbeidet brukes det halvannen time til opp- og nedrigg hver kveld og det begrenser også hva som kan tilbys av aktiviteter. Mht. bemanningen er det krevende å rekruttere medarbeidere i små stillingsbrøker som kun jobber på kveldstid. Det er høy turnover blant de ansatte, og det er krevende å få tak i et tilstrekkelig antall ansatte som kan bli i jobben over tid. Juniorklubben er godt besøkt, men ellers er besøket ganske svakt og det er vanskelig å rekruttere nye ungdommer til å bruke tilbudet. Særlig klubben på Li skole har hatt få besøkende i en periode.

Det kan være behov for en utredning av hvordan få til en god og stabil drift for denne virksomheten. En utredning kan gi oss kunnskap om hvor og hvordan møteplassene bør være for at ungdom skal ønske å oppsøke dem, og se på grep som kan gjøres for å få på plass en mer stabil bemanning.

5.8 Tjenester for barn, unge og familier er vesentlig forebyggende tiltak

De aller fleste barn og unge i Nittedal har det bra og de fleste opplever stor grad av trygghet. Samtidig viser Ungdata at flere sliter med ulike former for psykiske helseutfordringer i hverdagen. Denne trenden ser vi også i Nittedal. Barne- og ungdomsgruppen med sammensatte utfordringer er økende.

Tjenester rettet mot barn, unge og familier spiller en viktig rolle som forebyggende tiltak i Nittedal kommune. Denne typen tjenester opplever betydelig økt etterspørsel, spesielt Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og Nittedal UNG/Utekontakten.

Kommunen står overfor utfordringen med å implementere nasjonale og obligatoriske pakkeforløp for helsetjenester til barn og unge i kontakt med barnevernstjenesten. Dette er et nytt krav i forbindelse med [Barnevernsreformen](#), også kjent som Oppvekstreformen. Disse forløpene innebærer krav til grundige utredninger av somatisk og psykisk helse, rus, tannhelse og seksuell helse. Dette stiller betydelige og økte krav til kommunen, som må etablere en effektiv struktur og levere tjenester i samsvar med disse nasjonale retningslinjene. Oppvekstreformen stiller også krav om at alle kommuner utarbeider en plan for forebygging av omsorgssvikt og atferdsvansker. Planen skal vedtas av kommunestyret.

Tilbud om avlastning og veiledning til foreldre med særlig stor omsorgsbelastning er ikke ivaretatt i tilstrekkelig grad. Kommunen trenger en satsning på tvers av sektorene for å jobbe mer helhetlig rundt den enkelte familie. Det er vesentlig å komme i gang med et utviklingsarbeid i samspillet mellom Helse og velferd og Oppvekst og utdanning for å løse disse komplekse utfordringene som vises i begge sektorene i forhold til barn og unge med store og sammensatte tjenestebehov.

5.9 Barnevern – økende bekymring og økte utgifter

Nittedal ser et økende behov med påfølgende økte utgifter til beredskapshjem, fosterhjem og institusjonsplasseringer. Årsakene til økningen er sammensatte; det pekes på både pandemi, økende psykiske uhelse, angst og depresjon, psykisk sykdom, sårbarhetsårsaker osv. Utgifter til plasseringer vil trolig være kostnadskrevenende i noen år, inntil man begynner å se effekten av gode og tilstrekkelige forebyggende tjenester i kommunen.

6. Samfunns mål - Vi gir god utdanning

6.1 Tidlig innsats - spesialundervisning og spesialpedagogisk støtte

Nittedal kommune står overfor betydelige utfordringer knyttet til økende behov for spesialundervisning i skolen og spesialpedagogisk støtte i barnehagene. I lovteksten til opplæringslovens § 5.1 står det: *"Den som ikke har eller kan få et tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen, har rett til spesialundervisning"*. Retten til spesialundervisning er altså relativ. Den er relatert til hvor godt barnehager og skoler er i stand til å legge barnehagetilbud og undervisning til rette for den enkelte. Det betyr at jo mindre handlingsrom barnehager og skoler har, jo mindre mulighet har de til å legge til rette for den enkelte. Kommunen ser en markant økning i antallet barn med behov for spesialundervisning, spesielt blant dem som opplever utfordringer i samspill med jevnaldrende og voksne. Det er en spesiell bekymring rundt andelen barn med omfattende spesialpedagogiske vedtak og assistentstøtte.

Økningen i antall elever med omfattende vedtak går dessuten på bekostning av tilbudet til barn med mindre omfattende behov. Dette resulterer i at unge utvikler vansker som kunne vært forebygget gjennom tilstrekkelig oppfølging og tidlig innsats.

6.2 Ressurser og kompetanse i skole og barnehage

Manglende ressurser har en betydelig innvirkning på feltet for tidlig innsats. Kommunens plassering på 327. plass i Kommunebarometeret siden 2018 indikerer vedvarende utfordringer. Bemanningssituasjonen i kombinasjon med lang åpningstid, og garantert 100% plass for alle barn, påvirker kvaliteten på barnehagetilbudet. Dette rammer spesielt barn med spesielle behov.

En stor utfordring i skole- og barnehagesystemet er å sikre tilstrekkelig bemanning og kompetanse for å oppnå kvalitet i tjenestene. Dette er avgjørende for alle barn og elevers læring, sosiale utvikling og tilhørighet, uavhengig av deres behov.

En styrket kvalitet i tjenestene er også avgjørende for å forebygge utenforskap og vansker senere i livet. Dette inkluderer tiltak som sikrer tilstrekkelig støtte og ressurser for alle barn og elever, uavhengig av deres behov, og som legger til rette for et inkluderende læringsmiljø.

6.3 Trivsel i skolen

Det er nasjonalt en økning i andel elever som opplever mobbing. Mobbetallene i Nittedal er lavere enn de nasjonale, men har hatt en like stor økning. Årsakene til økningen kan være mangfoldige og komplekse, og det krever en grundig undersøkelse for å identifisere underliggende faktorer. Utfordringen for Nittedal kommune er å ikke bare adressere de økende mobbetallene, men også å forstå hva som driver denne økningen lokalt. Dette kan innebære å vurdere tiltak for å styrke forebyggende arbeid, øke bevisstheten blant elever og ansatte, samt implementere effektive systemer for å håndtere og rapportere mobbetilfeller. Å takle denne utfordringen krever et helhetlig og målrettet engasjement fra skoleledelse, lærere, elever og foreldre i Nittedal.

Nittedal kommune har ca. 100 elever som i ulik grad har alvorlig skolefravær. Det vil si at elevene er på skolen fra 2-4 dager i uka, til ikke på skolen i det hele tatt. Det vises til kommunestyremøte den 28.08.2023, sak 77/23 der alvorlig skolefravær ble behandlet. Årsakene til fraværet er sammensatte, men mistriivsel i skolen kan være en medvirkende faktor.

De kommunale barnehagene har satt barnehagemiljø som sitt satsningsområde de neste tre årene, med spesielt fokus på voksenrollen det første året. Det jobbes spesielt med å sikre at ansatte og voksne melder ifra, og at det opprettes en aktivitetsplan ved mistanke om eller en bekreftelse på at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.

7. Samfunns mål - Vi utvikler bærekraftige tettsteder

Delmål som skal vurderes i planstrategien:

- ❖ Vi har gode og helsefremmende bomiljøer og attraktive lokalsamfunn og tettsteder som gir gode liv
- ❖ Vi sikrer miljøvennlig og bærekraftig utvikling av lokalsamfunn og tettsteder
- ❖ Tettstedsutvidelser i midtre del av kommunen bidrar til livskraftig og attraktiv utvikling av framtidig sentrum i Nittedal

Delmålene skal ligge til grunn for alt planarbeid, både strategier, utredninger, arealplaner, temaplaner og i budsjett- økonomiarbeid og er konkretisert i arealstrategien i kommuneplanens samfunnsdel.

7.1 Sentrumsutvikling

Hoveddelen av veksten i Nittedal skal styres til Rotnes, og til Nittedal sentrum, og utviklingen av kommunesentrumet vårt er det viktigste arbeidet for å nå målet om bærekraftig stedsutvikling. En god og riktig sentrumsutvikling vil og bidra til måloppnåelse innenfor Livskvalitet hele livet, Vi gir god utdanning og Vi ivaretar klima, miljø og natur.

Det skal utarbeides en områdeplan som skal legge til rette for utvikling av et klimavennlig, attraktivt og livskraftig sentrum for hele kommunen med variert boligbygging, servicefunksjoner, handel, sentrumsintegreerte arbeidsplasser, opplevelser og rekreasjon. Planen skal utarbeides av Betonmast AS, som har inngått avtale med grunneier, i samarbeid med kommunen. Det må finnes ressurser i egen organisasjon. Sentrumsutvikling er samfunnsutvikling, og alle deler kommunen vil bli involvert i arbeidet.

7.2 Utvikle bærekraftig tettsteder i hele kommunen

Kommunen skal sørge for en bærekraftig utvikling av alle tettstedene i kommunen, med spesielt fokus på de definerte lokalsentrene Hagan, Rotnes, Åneby, Døli/Varingskollen og

Tøyen. Dette innebærer å legge til rette for en vekst og utvikling tilpasset de ulike stedene våre, og sett i sammenheng med en bærekraftig utvikling av hele Nittedalsamfunnet. Vår langsiktige arealstrategi, med føringer for hvor det kan bygges, hva som skal bevares og viktig hensyn ved utvikling, er et viktig styringsredskap for vekstfordeling. Vi har behov for å utvikle verktøy for å legge til rette for utviklingen av bærekraftige tettsteder i hele kommunen.

7.3 Å balansere mellom vekst og vern

Nittedal er en del av hovedstadsregionen som er i sterk vekst. Dette gir oss store muligheter, men også utfordringer blant annet knyttet til:

- Planlegging for en bærekraftig vekst, som gir mulighet for å planlegge og dimensjonere sosial og teknisk infrastruktur.
- Treffe godt på befolkningsprognoser, som benyttes for dimensjonering av den sosiale og tekniske infrastrukturen. Kommunen er påvirket av nasjonale og internasjonale forhold, og det må derfor tas høyde for ulike scenarier for vekst.
- Ulike hensyn må veies opp mot hverandre når det planlegges for vekst. Det sentrale verktøyet her er langsiktig arealstrategi og kommuneplanens arealdel med grønn grense for Rotnes.

7.4 Være en tydelig aktør i næringslivet

Nittedal kommune har et variert og rikt næringsliv med flere store og anerkjente bedrifter. Totalt har kommunen omtrent 8 000 arbeidsplasser og ca. 650 bedrifter/virksomheter med mer enn 1 ansatt. Kommunen er geografisk plassert i Norges største og integrerte arbeidsmarked.

Omtrent 72 % av de som bor i Nittedal i aldersgruppen mellom 15 og 74 år, og som er sysselsatt, pendler ut av kommunen. Dette utgjorde nær 10 000 personer i 2022, og det er et stort potensial for styrking av lokale arbeidsplasser.

[Strategisk næringsplan](#) ble vedtatt i januar 2023, og gjennomføring av planen forutsetter at Nittedal kommune er en tydelig og forutsigbar samarbeidspartner, og aktiv og positiv støttespiller næringslivet.

7.5 Omfattende oppdatering av planverket

Nittedal har mange gamle og utdaterte reguleringsplaner. Dette gir utfordringer både for innbyggere og utbyggere, som mindre grad av opplevd likebehandling, tidkrevende behandling av bygge- og delesaker, større behov for dispensasjoner, samt økning i antall klagesaker og ulovligheter. De gamle planene er ikke gode nok styringsverktøy med det utbyggingspresset Nittedal opplever i dag. I tillegg er mange viktige samfunnsikkerhets-

hensyn, som blant annet overvann og flom, ikke tilstrekkelig kartlagt. Det er derfor behov for en omfattende oppdatering av planverket, og en drøfting av hvilken rolle kommuneplanens arealdel skal ha og hva den skal være.

Det er svært ressurskrevende å utarbeide reguleringsplaner, og kostbart å gjennomføre nødvendige utredninger. Det er derfor begrenset hvor mange parallelle planprosesser kommunen kan drive, og dette må gis en definert prioritering i planstrategien.

7.6 Stort etterslep på vedlikeholdet av veiene våre

Kommunen har drifts- og forvaltningsansvar for 110 km kommunale veier og 25 km gang- og sykkelveier/fortau. Disse skal være trygge og framkommelige. Vi har et stort etterslep på vedlikeholdet av veiene og gang-/sykkelveiene våre, og det gjør at veistandarden er utfordrende flere steder. Det er behov for oppdatert kunnskap som grunnlag for framtidige prioriteringer av veivedlikehold.

7.7 Rent vann, stabil vannforsyning, gode og dimensjonerte avløpsløsninger og rensing

Rent vann, stabil vannforsyning, gode avløpsløsninger med god kapasitet og rensing er viktig for trygg og framtidsrettet samfunnsutvikling, og sentralt for god folkehelse. Her må kommunen ligge i forkant av befolkningsutviklingen, og dimensjonere for framtidig behov.

Kommunen er medeier i det interkommunale selskapet Nedre Romerike vann- og avløpssekskap (NRVA). I Nittedal er det store vannledninger som NRVA eier og drifter og ut fra det går vannet videre via kommunale høydebasseng og ut til innbyggerne i kommunalt nett. Som følge av lekkasjer i gammel infrastruktur forsvinner en god del av drikkevannet, som kommunen kjøper fra NRVA, på vei til springen i husholdningene.

Tilsvarende medfører lekkasje i avløpsrør lokal forurensning, og at det lekker overvann inn i avløpsnettet. Slik unødvendig økning i mengde avløp i nedbørsperioder medfører store kostnader i framtiden for kommunen, ettersom vi skal betale for mengde avløp som renses. Dette gjelder avløp fra det meste av Nittedal hos NRVA sitt renseanlegg i Sagdalen nå VA på langs er gjennomført. I tillegg går noe avløp fra søndre Nittedal til rensing i Oslo.

8. Samfunns mål - Vi ivaretar klima, natur og miljø

Delmål som skal vurderes i planstrategien:

- ❖ Vi forvalter naturmangfold, vassdrag, ressurser og arealer på en bærekraftig måte.
- ❖ Vi ivaretar naturverdier som er særegne for Nittedal eller har særlig bevaringsverdi
- ❖ Nittedal sentrum utvikles til et klimavennlig og bærekraftig sentrum for hele kommunen

Delmålene er konkretisert i arealstrategien i kommuneplanens samfunnsdel, og er viktige føringer i planarbeid i kommunen, blant annet strategi og utredningsarbeid, områdeplan Nittedal sentrum, og temaplan for klima, natur og miljø.

8.1 Bærekraftig klima-, natur og miljøforvaltning

Klima- og naturkrisa er den største utfordringen kloden står overfor. Gode løsninger på denne utfordringen omfatter et bredt spekter av tiltak både på lokalt, nasjonalt og globalt nivå.

Å redusere klimagassutslipp er en viktig utfordring. Utslippene kommer i hovedsak fra biltrafikk, både lokal transport og gjennomfartstrafikk. Å redusere transportbehovet er derfor et svært viktig tiltak, og et av de viktigste grepene er å styre hoveddelen av veksten til Rotnes og utvikle Nittedal sentrum til et klimavennlig, attraktivt og livskraftig sentrum. Da legger vi grunnlag for grønn mobilitet og variert handels- og kulturtilbud, og etablering av lokale arbeidsplasser som reduserer behovet for utpendling.

Arealendringer er den største trusselen for tap av naturmangfold, og en viktig årsak til klimagassutslipp. Andre trusler mot naturmangfold er klimaendringer, forurensning og spredning av fremmede arter. Nittedal skal vokse samtidig som vi skal bevare den grønne bygda. Dette forutsetter at vi har en kunnskapsbasert og kritisk holdning til nedbygging av naturområder, og at områder som bygges ned brukes effektivt og natur restaureres. Utvikling av Nittedal sentrum gir oss mulighet til å spare verdifullt areal andre steder, fordi sentrum trenger en høyere tetthet enn hva vi ønsker for andre områder i kommune.

8.2 Bringe vassdrag tilbake til sin naturlige økologiske tilstand

EUs vanddirektiv forutsetter at vassdrag skal bringes tilbake til sin naturlige økologiske tilstand. Det jobbes derfor målrettet med å redusere forurensning i Nitelva. Prosjektet nytt vann- og avløpssystem - VA på langs - skal medvirke til å eliminere dagens overløp av kloakk fra våre avløpsrenseanlegg til Nitelva.

Jordbruket er også en viktig forurensningskilde for Nitelva. Det er derfor dialog med grunneierne om miljøvirkemidlene i landbruket for å få størst mulig reduksjon i avrenning av næringsstoffer fra dyrkede arealer til vassdrag. Oppfølging av forskrift om regionale miljøkrav er en viktig del av dette arbeidet.

Arbeid med oppgradering av vann og avløpsledninger for å minske utslipp fortsetter. Det jobbes aktivt med å søke etter lekkasjer i ledninger slik at oppgradering av anlegg skjer der behovet er størst.

8.3 Klimautfordringer og strengere krav fra myndighetene

Klimaet endrer seg, og vi merker allerede konsekvensene med mer ekstremvær, flom og tørke. Uværet «Hans» i 2023 viste hvordan ekstremnedbør kan skade eiendommer, bygninger, infrastruktur, matproduksjon, helse og natur. Ekstremnedbør kan også medføre erosjon, ras og skred. Klimaendringer påvirker både naturen og viktige samfunnsfunksjoner.

Vi skal vokse og kommunen skal utvikles, uten at vi bygger oss inn i økt sårbarhet. Sikre flomveier, håndtering av overvann, blant annet gjennom reduksjon av tette flater, er viktig i all planlegging og utbygging. Det må også tas høyde for framtidige klimaendringer. Samtidig har vi behov for god kunnskap om naturfarer, som skred, ved planlegging av utbygging. Dette er utredninger som må gjøres helhetlig for større områder, og ikke kun kan ivaretas på den enkelte tomt. Vi har derfor behov for helhetlige utredninger som avklarer naturfare og gir tilstrekkelig kunnskap for å tilrettelegge for en robust og bærekraftig utvikling av vårt lokalsamfunn for dagens og fremtidige innbyggere.

9. Samfunns mål - Vi skaper framtiden sammen

Delmål som skal vurderes i planstrategien:

- ❖ Kommunen samarbeider med innbyggerne om å utvikle det gode lokalsamfunnet
- ❖ Kommunen støtter opp om det frivillige arbeidet i Nittedal
- ❖ Næringslivet, offentlige, private og ideelle aktører og skole arbeider sammen for relevant utdanning og sysselsetting

Det er under utarbeiding en temaplan for engasjement, frivillighet og samskaping som vil støtte opp om delmålene. De vil også legges til grunn i utarbeidelsen av øvrige planer.

9.1 Samskaping som metode for å øke kapasitet i samfunnet

Vi må utvikle en systematisk samhandling med frivillige og innbyggerne innen tjenesteområdene som ikke er basert på tilfeldige ildsjeler. Det innebærer utvikling av andre arbeidsmetoder i avdelinger, enheter og sektorer, og at det settes av mer ressurser til koordinering enn i dag.

9.2 Engasjement, samarbeid og samskaping mot kommune 3.0

Kommunesektoren er i endring, og samfunnet oppleves som stadig mer komplekst. Forventinger til tjenestene øker, samtidig som de økonomiske rammene blir strammere (Asplan Viak, 2019 [Prioriterte mål i kommunalt og fylkeskommunalt planarbeid \(ks.no\)](#)). Store samfunnsutfordringer, som for eksempel klimaendringer og hvordan vi skal håndterer en aldrende befolkning, kan ikke løses av kommunen alene.

Vi må tenke nytt rundt måten vi løser oppgaver på, og vi må vi koble mennesker, kunnskaper og ideer sammen på nye måter. Kommune 3.0, smartkommune og samskappingskommune er begreper som brukes for å beskrive den «nye» kommunen. I tiden fremover skal kommunen systematisk utvikle samhandlingen med frivilligheten, innbyggerne og næringsliv innenfor våre tjenesteområder. Det innebærer utvikling og testing av nye arbeidsmetoder i avdelinger, enheter og sektorer, noe som vil kreve kunnskap, innsikt og ressurser utover det vi har i dag.

Kommunesektoren består av kompetanseintensive arbeidsplasser. En stor utfordring vil bli å dekke våre framtidige behov. Utvikling av våre egne ansatte er derfor viktig for å dekke kompetansebehovet framover, og vi må finne gode metoder for læring i tråd med virksomhetenes behov. En velfungerende kompetansestrategi er viktig i denne sammenheng, og må benyttes aktivt for å finne gode metoder for læring i tråd med virksomhetenes behov i digitalisering og omstilling.

Vi må etablere en kultur for nytenkning og innovasjon, som er avgjørende for utvikling av nye arbeidsformer. I en slik kultur må det være rom for å prøve og feile. Vi må sikre kompetanseutviklingen av ansatte gjennom læringsarenaer på jobb, kurs og workshops. Samtidig må vi evaluere kommunen sitt mangfold av arbeidsplasser, og målrettet styrke vår attraktivitet som arbeidssted både for dagens ansatte og for ny arbeidskraft.

9.3 Økt digitalisering og IKT samarbeid

Dersom vi skal levere gode tjenester til alle innbyggere og i alle livets faser må vi fortsette prioritering av grep og tiltak som utvikler tjenestene våre. Vi må lære av andre kommuner og delta i nasjonale utviklingsløp. Vi må finne gode løsninger for økt samlokalisering av tjenester og en raskere digitaliseringstakt.

Innenfor forvaltningen må vi igangsette digitaliseringsprosjekter for alle tjenesteområder, slik at forvaltningen oppleves enklere og mer effektiv både for både innbyggere, næringsliv, politikere og ansatte.

9.4 Tydelig kommunikasjon og invitere inn

Vi må kommunisere realistiske forventninger til kommunens tjenester, og invitere innbyggerne til samarbeid for å løse oppgavene. Samtidig må vi styrke dialogen og tilgjengeligheten med og for innbyggerne, frivilligheten og næringsliv, det innebærer å øke kunnskapen på hvilke verktøy vi vil bruke for å øke åpenhet og tilgjengelighet til vår saksbehandling og gode verktøy for dialog.

10. Mot en bærekraftig organisasjon

Framtidsrettet	Attraktiv
<ul style="list-style-type: none"> • Lærende • Samskapende • Nytenkende	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetente • Inkluderende • Engasjerte

Målene i organisasjonspolitikken er tett koblet til samfunnsdelen og beskriver hvordan organisasjonen må være for å kunne nå målene i samfunnsdelen. I organisasjonspolitikken er det vedtatt to organisasjonsmål med tre fokusområder hver, som vist over. For at organisasjonsmålene skal nås må de prege hele kommunens virksomhet i den daglige driften.

Måloppnåelse er avhengig av et godt samspill mellom ansatte, politikerne og omgivelsene. Organisasjonsmålene "Framtidsrettet og Attraktiv" må gi seg utslag i både arbeidskultur, fysiske rammer og arbeidsverktøy.

Fremtidsrettet

Vi må se langt fram hvis vi skal nå målene i kommuneplanen. Vi må koble mennesker, kunnskaper og ideer på nye måter. Vi må bruke ressursene våre annerledes, og vi må invitere til samskaping for å mobilisere andre ressurser utenfor kommuneorganisasjonen. I framtiden trenger vi å være modigere. Mange av dagens løsninger vil bli vanskelige å videreføre på grunn av mangel på penger og mangel på folk. Vi må tørre å utfordre våre handlingsmønstre, våre tradisjoner, våre profesjoner og våre systemer. Vi må være villige til å bevege oss mot grensene av det vi i dag oppfatter som riktig. Som ansatte, tillitsvalgte og verneombud må vi våge mer. Dette gjelder både ute i tjenestene og i stabene våre.

Attraktiv

For å være en attraktiv arbeidsplass kreves det kontinuerlig innsats fra alle. En attraktiv arbeidsgiver må tilby relevante verktøy og fasiliteter for å kunne utføre oppgavene på en god og effektiv måte. Det jobbes kontinuerlig for å sikre gode og effektive prosesser, og høy trivsel. Vi vurderer fortløpende faktorer som gjør oss til en framtidsrettet organisasjon, og som tiltrekker og beholder de beste ressursene.

10.1 Konkurransen om arbeidskraften

Den viktigste ressursen til kommunen, er kommunens ansatte. Deres hovedmotivasjon for å jobbe i kommunen er å levere gode tjenester til kommunens innbyggere. De

demografiske endringene med færre unge og økende andel eldre skaper økt press på de kommunale tjenestene. Vi må forvente underdekning av arbeidskraft på flere områder.

Konkurransen om arbeidskraften er stram. Det er lav ledighet og kommunens ansatte har andre private og offentlige alternativer til å arbeide i vår kommune. Derfor er det viktig å ta godt vare på de som allerede har en tilknytning til kommunen.

10.2 Kommuneøkonomien blir strammere

Kommuneøkonomien blir strammere, dels som følge av økt tjenestebehov, noe som fører til at vi må utvikle en mer effektiv organisasjon. Vi må finne gode løsninger gjennom samarbeid med hele samfunnet. Som kommune må vi involvere mer og samarbeide mer, og innbyggerne vil få økt medansvar. I de kommende årene trenger vi dermed at kommunen og innbyggernes rolle endres.

10.3 Høy endringstakt og økende krav til kompetanse

Høy endringstakt sammen med økende krav til kompetanse og spesialisering gjør at vi ikke kan forvente at utdanningsinstitusjonene kan levere den kompetansen vi til enhver tid trenger. Vi må bli flinkere til å utvikle kompetanse selv, og å samarbeide med andre.

10.4 Alt som kan bli digitalisert – vil bli digitalisert

Digitalisering gir muligheter til bedre lokaldemokrati, bedre kvalitet på tjenestene, økt tilgjengelighet og økt selvbestemmelse for brukere og innbyggere. Det er også en forutsetning for effektivisering og videreutvikling av tjenestene i kommunen.

Gjennom Kommune 3.0 ønsker kommunene å omfavne fremtidens utfordringer og muligheter ved å være i forkant av teknologisk utvikling og tilby innovative og tilpassede tjenester som møter innbyggernes behov på en effektiv og moderne måte.

11. Samfunnssikkerhet og beredskap

For å møte overordnede krav til samfunnssikkerhet og beredskap må hensynet være gjennomgripende i alt vi gjør i kommunen, og håndteres tverrsektorielt og på tvers av samfunnsmålene våre.

11.1 Kommunal beredskap

En god kommunal beredskap er en grunnleggende forutsetning for en god nasjonal beredskap. Kommunene skal sikre god oversikt over risiko og sårbarhet, godt forebyggende arbeid, nødvendig beredskap og håndteringsevne. Befolkningen skal beskyttes og viktige samfunnsfunksjoner opprettholdes under kriser og katastrofer.

Gjennom kommunal beredskapsplikt pålegges kommunen å gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS), som skal utgjøre hovedgrunnlaget for en styrking av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet på lokalt nivå. ROS-analysen skal følges opp og legges til grunn for en overordnet beredskapsplan og for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, herunder ved utarbeidelse av planer etter plan- og bygningsloven.

Kommunen satte krisestab 5 ganger i 2023, mens vårt psykososiale kriseteam rykket ut 8 ganger. Det er et målrettet og kontinuerlig arbeid å opprettholde og utvikle vår kommunale beredskap ved kriser og katastrofer.

11.2 Et risikobilde i stadig endring

Verden er i stadig endring, og det påvirker oss lokalt. Sammensatte trusler og krig, avhengigheter og sårbarheter knyttet til forsyningssikkerhet, kunstig intelligens og digitale trusler, pandemi og klimaendringer er globale hendelser og trender med lokale konsekvenser også i Nittedal. Vi må forholde oss til et risikobilde i stadig endring.

Samtidig må vi sikre riktig kompetanse, som er avgjørende for å kunne forebygge og å møte kriser og katastrofer.

NITTEDALKOMMUNE
der storby møter marka

Sentralbord: 67 05 90 00

Epost: postmottak@nittedal.kommune.no

Besøksadresse: Rådhusveien 1, 1482 Nittedal

www.nittedal.kommune.no